

TRADING CONCEPT ตอน ดัชนีวัดความกลัว

สวัสดีครับท่านนักลงทุน ไปอ่านเจอมาว่าอารมณ์ที่สำคัญที่สุดที่ทำให้มนุษย์เราอยู่รอดมาได้จนทุกวันนี้ ไม่ใช่ความกล้า

แต่คือ “ความกลัว”

สมัยตั้งไข่ของโฮโมเซเปียน ร่างกายยังใช้ขนปกคลุมแทนเสื้อผ้า อาหารประจำตัวมีเพียงสองมือเปล่า คนที่กล้าเข้าไปแย่งอาหารกับเสือเขี้ยวตบนั้น ล้วนกลายเป็นอาหารเสือกินหมดแล้ว เหลือก็แค่ **อุจจาระขี้มูลของเรา** รอเสือกินเนื้อจนหมด ค่อยออกจากที่ซ่อนไปแกะเศษเนื้อและโงระดูก แต่โลกมักเล่นตลก กลายเป็นเราได้ทั้งไขมัน คอลลาเจน และสารอาหารมากมาย จนฉลาดทะลุโลกแบบทุกวันนี้

ทว่า **ความกลัว** ที่ติดตัวมา กลายเป็นอุปสรรคของโลกสมัยใหม่ ลองนึกภาพ หากคนกลัวไม่กล้าใช้เงิน เศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร หากคนกลัวธนาคารขาดสภาพคล่อง แล้วพากันไปถอนเงิน ไม่กี่วันธนาคารนั้นก็ขาดสภาพคล่องและล้มจริงๆ

โลกประหลาดกับความกลัว ตลาดหุ้นที่นักลงทุนถูกความกลัวครอบงำ ก็เดินหน้าขึ้นไปต่อไม่ไหว... ดังนั้นถ้าเราวัดความกลัวนั้นได้ **รู้ว่าเมื่อไหร่ความกลัวเริ่มหายไป เราคงจะรวย...**

แนวคิดการวัดอารมณ์

ไม่ใช่เราคนแรกครับที่อยากรวย โลกตะวันตกที่คิดอะไรเป็นวิทยาศาสตร์ ได้เริ่มพัฒนาเครื่องมือวัดอารมณ์มาตั้งแต่ปี 1989 แล้ว และจารย์ตีพบว่า ใช้ได้ดีและมีความแม่นยำพอสมควร จนสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจซื้อขายหุ้นได้เลยครับ วันนี้เลยมาเล่าให้ฟัง

แนวคิด มีดังนี้ ลองนึกสถานการณ์

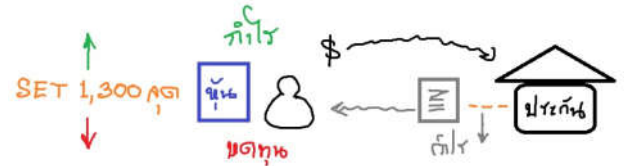
1. ปัจจุบัน SET Index อยู่ที่ 1300 จุด และเราถือหุ้นเต็มพอร์ต
2. คราวนี้เกิดเหตุรุนแรงหลายอย่าง ทั้งดีและร้ายประดังเข้ามา
3. เราเกิดกลัวว่า หาก SET Index ตก หุ้นเราคงตกรุนแรง พอร์ตคงดูไม่จัดแน่ เลยเริ่มหาแนวทางแก้ไข

ขายหุ้นทิ้งให้หมด : ง่าย แต่หากหุ้นขึ้น ก็หมดโอกาสกำไรเหมือนกัน

ซื้อประกันตลาดขาลง : ซบซ้อน แต่ป้องกันตอนตลาดปรับตัวลง และยัง

เปิดโอกาสได้กำไรหากตลาดปรับตัวขึ้น

มาดูกลไกการรับประกันกันนะครับ คิดแบบง่ายๆ ก่อน สมมติว่าคุณรับประกันคือบริษัทประกัน (ของจริงอาจเป็นนักลงทุนอีกคน)

จากภาพเราก็ไปซื้อสัญญาฉบับหนึ่ง มาจากบริษัทประกัน โดยมีข้อตกลงว่าหาก **ดัชนีตกต่ำกว่า 1300 จุด** เราจะได้กำไร ตามระยะที่ต่ำลงมา

ดังนั้น หากดัชนีตกลง 10% แม้ **พอร์ตหุ้นที่เราถือขาดทุน 10%** แต่ก็ได้เงินจากบริษัทประกัน 10% มาชดเชยพอดี กลับกัน

หากดัชนีขึ้น 10% เราจะได้กำไรจากพอร์ตหุ้นอยู่เหมือนเดิม

สัญญาใบที่ว่านี้ เรียกว่า **Put Option** ส่วนค่าทำประกันที่บ.ประกันเรียกเก็บแบบกินเปล่านี้ เรียกค่า **Premium**

ใช้จริง นักลงทุนอาจเลือกรูปแบบประกันอื่น เช่น เริ่มรับประกันตั้งแต่ 1250 จุดลงมา โดยยอมรับขาดทุนช่วง 50 จุดแรกเอง แบบนี้ค่า Premium ที่บ.ประกันคิดก็จะถูกลง เป็นต้น)

นักลงทุนทั่วไป อาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับ Put Option แบบนี้มากนัก แต่สำหรับกองทุนรวมใหญ่ (Mutual Fund) หรือ กองทุน Hedge Fund การขายหุ้นที่ถือกันที่ทุกครั้งก็กลัว เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้ จึงต้องใช้ช่องทางนี้เป็นตัวประกันความเสี่ยง

คราวนี้เมื่อใดตลาดหุ้นหวั่นไหวมากหรือมีข่าวน่ากังวลมากพอคนกลัวกันมาก **คนแห่มาซื้อประกัน บ.ประกันได้ที ก็จะมีเงินปันให้แพงขึ้น**

ตลาดซื้อขายอนุพันธ์ใหญ่ที่อเมริกาหรือ Chicago Board Options Exchange (CBOE) จึงเอาค่าเบี่ยงนี้มาวัดความกลัว

โดยแปลงค่าเบี่ยงที่เป็นเงิน (\$) กลับเป็นค่าความหวั่นไหวของตลาดที่เรียกว่า **Implied Volatility (%)** แล้วนำค่านี้ของ Option หลายร้อยตัวในตลาด นำมาหาค่าเฉลี่ยรวมเป็นดัชนีที่ชื่อว่า

CBOE Volatility Index (VIX) นั่นเอง

$$p = K e^{-rT} N(-d_2) - S_0 N(-d_1)$$

$$\text{where } d_1 = \frac{\ln(S_0 / K) + (r + \sigma^2 / 2)T}{\sigma \sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - \sigma \sqrt{T}$$

*p = ราคา put option, σ = implied volatility

การอ่านค่า VIX และการนำไปใช้

1. ค่า VIX เป็นดัชนีชี้ความกลัว หากกลัวมาก...หุ้นตก

เมื่อตลาดมีความกังวลสูง นักลงทุนเสี่ยงสินทรัพย์เสี่ยง (Risk Off) ไปซื้อ put option จึงค่า VIX สูง และเมื่อความกังวลเป็นจริง ตลาดก็จะตก โดยทุกวิกฤตที่เกิดขึ้น เช่น Great Depression ปี 1929-1940, the post-World War II ปี 1946, the collapse of the Bretton Woods system ปี 1974, Black Monday ปี 1987, Asian Crisis ปี 1998, Dotcom Crisis ปี 2000-2002 และ Subprime Crisis 2008-2011 **ทุกครั้ง VIX จะขึ้นไปสูงกว่า 20 เสมอ**

2. ค่า VIX ในภาวะปกติมีค่าเฉลี่ยราว 15+/-

จากภาพจะเห็นว่า หากค่า VIX ติดตัวขึ้นสูงกว่า 20-30 แสดงถึงความกลัวที่มีสูง และมักจะตามมาด้วยการปรับฐานอย่างรุนแรง โดยมี 2 ครั้ง ในประวัติศาสตร์ที่ VIX เคยขึ้นไปถึง 80 ได้แก่ วิกฤต Subprime และ Covid-19 ในปีนี้

ในช่วงที่ค่า VIX ค่อนข้างคงที่ ที่ระดับต่ำกว่า 15 หรือใกล้ๆ 10 เป็นช่วงเวลาที่นำลงทุนที่สุด เพราะตลาดปรับตัวเป็นแนวโน้มขาขึ้น โดยแทบไม่มีเหตุการณ์รุนแรงหนักๆ เข้ามาควงใจให้นักลงทุนกังวลเลย

3. ค่า VIX หน่วยเป็น (%)

ทางทฤษฎีบอกถึงความคาดหวัง (ที่ความเชื่อมั่น 68%) ว่า ในช่วง 30 วันข้างหน้า ดัชนีจะแกว่งตัวไปได้ไกลเท่าใด เสียหายที่ค่า VIX ไม่ได้สร้างจากราคา option บ้านเรา ทำให้ % ที่คาดหวังนั้นเป็นของดัชนี S&P500 นะครับ เามาใช้กับ SET Index ตรงๆ เลยไม่ได้

4. ค่า VIX ช่วยประเมินความรุนแรงของข่าว

ข่าวดีสำหรับนักลงทุนที่ติดตามข่าวสารต่างประเทศสม่ำเสมอ บางครั้งเวลาเสพข่าวมา โดยเฉพาะข่าวด้านลบ เราอาจประสพปัญหาการประเมินความรุนแรงของข่าวนั้น เพราะบางครั้งเราอาจตื่นตกใจมาก แต่นักลงทุนต่างประเทศอาจประเมินต่างจากเรา จากนี้ไป ไม่ต้องไปรอฟังนักวิเคราะห์ที่ไหนแล้ว แค่ตามดูการเคลื่อนไหวของ VIX ก็พอออกคร่าวๆ ได้

หากข่าวมาพร้อมการติดขึ้นแรงๆ ของ VIX แบบนี้ต้องระวังให้หนัก แต่หากข่าวดูร้าย แต่ VIX แทบไม่เปลี่ยนแปลง แบบนี้ตีความไว้ก่อนครับว่าโลกให้น้ำหนักกับเรื่องนั้นไม่มากและนักลงทุนจึงไม่ควรตกใจจนเกินไป

นี่เป็นเพียงการใช้งานเบื้องต้น สำหรับการนำข้อมูลดัชนี VIX มาประกอบการตัดสินใจซื้อขายหุ้นในบ้านเรา แต่หากใครสนใจดัชนี VIX นี้เป็นพิเศษ ในต่างประเทศก็เปิดให้ซื้อขายความกลัว โดยมีให้เลือกถึงห้าถึง VIX Future, VIX Option, VIX ETF (Exchange-Traded Funds), VIX ETN (Exchange-Traded Notes), VIX CFD (Contract for Difference) เรียกได้ว่าโลกการเงินนั้น ซื้อขายได้ทุกอย่างจริงๆ ครับ...จารย์ดี

คำคมชวนหุ้น

ที ฮาร์ฟ เอกเคอร์ (T.Harv Eker)

“คนรวย เดินหน้าทำต่อไป

...ถึงที่ยังกลัว

คนจน..รอให้ความกลัวหายไป”

“Rich people act in spite of fear. Poor people let fear stop them.”

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยข้อมูลเท่าที่ปรากฏและเชื่อว่าเป็นที่น่าเชื่อถือได้แต่ไม่เป็นการยืนยันความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ โดยบริษัทหลักทรัพย์ ยูโอบี เคย์ เฮียน (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ผู้จัดทำขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็นหรือประมาณการที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของนักลงทุน โดยไม่ได้เป็นการชี้นำชักชวนให้นักลงทุนทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ หรือตราสารทางการเงินใดๆ ที่ปรากฏในรายงาน